

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертационии 6D. КОА – 018 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Курбонализода Нурулло Шамсулло дар мавзуи «Масъалаҳои субъекти ҳуқуқи мадани будани шахсони воқеӣ: ҷиҳатҳои назариявӣ ва амалий дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон», барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуки граждани; ҳуқуки соҳибкорӣ; ҳуқуки оилавӣ; ҳуқуки байналмилалии хусусӣ пешниҳод шудааст.

1. Мубрамияти мавзуи таҳқиқоти диссертационӣ дар он аст, ки пас аз солҳои 90-ум, ки ислоҳоти иқтисодиву ҳуқуқӣ гузаронида шуд, каме таваҷҷӯх зоҳир карда шуд. Истилоҳи қобилияти ҳуқуқдории субъективӣ бештар дар асарҳои илмие, ки асосҳои назариявӣ доранд, мавриди омузиш карор дода шудааст. Аммо дар қонунгузорӣ мукаррар нагардидани мағҳуми мазкур, қобилияти ҳуқуқӣ доштани он ба номуайяни илмӣ, чой надоштани муносибати ягона нисбат ба мағҳум ва мундариҷаи қобилияти ҳуқуқдории субъективӣ оварда расонид, ки дар навбати худ хусусиятҳон баҳсбарангези масъалаи мутаносибӣ ва ҷудогонаи қобилияти ҳуқуқдории субъективиро бо истилоҳҳои қобилияти ҳуқуқдорӣ, қобилияти амалкунӣ ва қобилияти деликтӣ пешгӯй менамояд.

Ҳамзамон, мушкилоти зиёд вобаста ба масъалаи бавучудоӣ ва қатъгардии қобилияти ҳуқуқдории мадани, муайян кардани мағҳуми ҳуқук ва уҳдадориҳо ҷой доранд, ки вактҳои охир ҷиҳати ҳалли ин масъала тамоилҳои нав пайдо шудаанд. Файр аз ин, мушкилоти дигар ҳангоми муайян кардани шахси воқеӣ ҳамчун субъекти муносибатҳои ҳуқуқи мадани мебошад, ки имрӯзҳо мушкилот вобаста ба сину сол, саломатӣ, ҳолати рӯҳӣ ва ҷисмонӣ ва гайра ҷой доранд. Аз ин рӯ, масъалаи мазкур барои ба таври қонуни мустаҳкам намудани он ва аз ҷиҳати назариявӣ мавриди таҳтил карор додани мушкилоти вобаста ба инфиродиқунони шахсият, ниёз дорад.

Гуфтаҳои боло аз он шаҳодат медиҳанд, ки мавзӯи мазкур дар сивилистикаи муосир дар сатҳи зарурӣ мавриди таҳлилу баррасӣ нашудааст. Бе таҳлили комплексӣ ва ҳамаҷониба мушкилоти қобилияти ҳукуқдории субъективии шахсони вοқеӣ, ки ҷузъи чудонашавандай ҳамаи институтҳои ҳукуқи маданий ба ҳисоб мераванд ва роҳҳои аники ҳалли он инкишофи минбаъдаи илми ҳукуқи маданий ва мукаммалгардонии қонунгузории соҳа, гайриимкон мебошад.

2. Диссертатсия ба талаботҳои бандҳои 31 ва 33 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 – юми июни соли 2021, № 267 тасдик шудааст, мутобиқат дорад. Диссертатсия кори илмӣ – таҳассусии анҷомёфта буда, аз ҷониби унвончӯй мустақилона таҳияшуда, сатҳи навғонӣ ва дар шароити ҷумҳурий татбиқшавандада буданро дорад. Натиҷа ва нуктаҳои илмии ба ҳимоя пешниҳодшуда метавонанд дар назарияи ҳукуқи гражданий, такмили қонунгузорӣ ва раванди таълим дар муассисаҳои таҳсилоти олии ҳукукшиносӣ ба таври васеъ истифода шаванд, ки онҳо саҳми шахсии унвончӯйро нишон медиҳанд.

3. Мавзӯъ ва мазмуни таҳқиқоти мазкур ба Шиносномаи ихтисоси 12. 00. 03 – Ҳукуқи гражданий; ҳукуқи соҳибкорӣ; ҳукуқи оилавӣ; ҳукуқи байналмилалии ҳусусӣ, ки аз рӯйи он ба Шурӯи диссертационӣ мувоғики Фармоиши Комиссияи олии аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз санаи 7 – уми январи соли 2022, № 16 ҳукуқи қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мувоғиқ мебошад.

4. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 45 асари илмӣ ва таълимӣ, аз ҷумла дар 2 монография, 1 китоби дарсӣ, 8 вакоити таълимӣ, инъикос шудаанд. Унвончӯй муаллифи 25 мақолаҳои илмии дар мачаллаҳои тақризшавандада ва тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои интишори натиҷаҳои таҳқиқоти мазкур ва дигар мақолаҳо буда, ҳачми умумии асарҳои ўзиёда аз 100 ҷузъи чопӣ мебошанд. Дар интишорот натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳо ва тавсияҳои унвончӯй баён шудаанд. Теъдоди маводи чопишуда ба банди 35 Тартиби

додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 – юми июни соли 2021, № 267 тасдик шудааст, мувоғиқ мебошад.

5. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Қурбонализода Н.Ш., истифодаи мавод бидуни иқтибос ба муаллиф ё маъхаз мавҷуд набуда, ҳамаи сарчашмаҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмият дароварда шудаанд, ки аз риоя шудани банди Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

6. Дар диссертатсия ва дигар хуччатҳои пешниҳоднамудаи унвонҷӯй маълумоти ғайрисаҳех, аз ҷумла дар бораи корҳои аз ҷониби ӯ чопгардида, мавҷуд намебошад.

Банди 61 – уми Низомномаи Шурои диссертатсиониро, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 – юми июни соли 2021, № 267 тасдик шудааст, ба роҳбарӣ гирифта, Комиссия пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи доктории Қурбонализода Нурулло Шамсулло дар мавзуи «Масъалаҳои субъекти ҳуқуқи мадани будани шахсони воқеӣ: ҷиҳатҳои назариявӣ ва амали дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон», барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи иҳтиноси 12.00.03 – Ҳуқуки гражданиӣ; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалии ҳусусӣ, ки ба Шурои диссертатсионии 6D. КОА – 018 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон пешниҳод шудааст, барои ҳимоя қабул карда шавад.

2. Муқарризони расмӣ аз рӯи диссертатсия шахсони зерин таъин карда шаванд:

-Исмоилов Шавкат Маҳмудович- доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессори кафедраи ҳуқуқи иқтисодӣ, молиявӣ ва зиддикорупсионии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон;

-Носиров Ҳуршед Толибович - доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, мудири кафедраи ҳуқуқи граждании факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи (Славянин) Россия ва Тоҷикистон.

- Раупова Манзура Турсуновна – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ,

профессори кафедраи ҳуқуқ ва ҳуқуқшиносии муқоисавии Академияи идоракуни давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

3. Ба ҳайси муассисаи пешбар муассисаи давлатии таҳсилоти олии касбии «Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон» таъин карда шавад.

4. Барои нашри эълон оид ба ҳимояи минбаъда ва ҷойгир намудани автореферат дар сомонаи Комиссияи олии аттестацИонии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

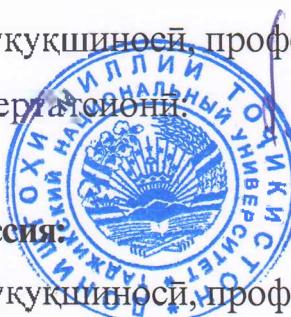
5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи даствавис иҷозат дода шавад.

6. Санаси ҳимоя 15 июни соли 2023 соати 10:00 таъин карда шавад.

Раиси комиссия:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
аъзои Шурои диссертатсионӣ:

Ғафурзода А.Д.

А.Д.

Аъзои комиссия:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор,
аъзои Шурои диссертатсионӣ:

И момова Н.М.

Н.М.

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ,

мудири шуъбаи масоили назариявии давлат ва ҳуқуқи муосири
институти фалсафа, сиёsatшиносӣ ва ҳуқуқи

ба номи А. Баҳоваддинови

Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон:

И.Х.

Бобоҷонзода И.Ҳ.

«*06*» марта 2023